

Sygn. akt III Ca 8/16

Dnia 24 lutego 2016r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia: SO Mieczysław H. Kamiński (sprawozdawca)

Sędzia SO Zofia Klisiewicz

Sędzia SO Agnieszka Skrzekut

Protokolant: prot. sąd. Ewelina Konieczny

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2016r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa K. Z.

przeciwko (...) S.A. w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Targu

z dnia 13 listopada 2015r. sygn. akt I C 341/15

**1. oddala apelację,**

**2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 600 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego,**

**3. przyznaje adw. K. P. ze środków Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Nowym Targu kwotę 738 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

(...)

Sygn. akt III Ca 8/16

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13.11.2015 r. Sąd Rejonowy w Nowym Targu oddalił powództwo K. Z. przeciwko (...) S.A. w K. o zasądzenie odszkodowania w kwocie 10 000 zł, wraz z odsetkami za doznaną krzywdę wynikającą z pomówienia go o kradzież przez pracowników strony pozwanej, w sklepie (...) przy ulicy (...) w N., obciążając go kosztami procesu na rzecz strony pozwanej oraz przyznał wynagrodzenie pełnomocnikowi powoda z urzędu za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną przed Sądem I instancji.

Sąd I instancji ustalił, że powód został zatrzymany w sklepie strony pozwanej przez ochronę, albowiem zarzucono mu kradzież kotleta schabowego wartości 7,89 zł, który został następnie przy nim znaleziony podczas zatrzymania. Pracownik ochrony na podstawie prowadzonego monitoringu sklepu powziął bowiem podejrzenie zaboru przez

powoda towaru ze sklepowej chłodni. W związku z tym poproszono go o udanie się do biura, gdzie wezwano o pokazanie co ma ukrytego pod bluzą. Powód nie zgodził się na ujawnienie czy posiada ukryty pod bluzą towar, wobec czego na jego żądanie wezwano policję. Funkcjonariusze po obejrzeniu monitoringu przeprowadzili czynności, w wyniku których ujawniono u powoda przedmiot w postaci kotleta schabowego. W postępowaniu o wykroczenie powód został uznany winnym i skazany przez Sąd I instancji. Na skutek apelacji Sąd Okręgowy zmienił to orzeczenie i powoda uniewinnił, albowiem twierdził on, iż towar został nabyty w innym sklepie tejże firmy działającym na terenie N., co przy takim samym pakowaniu towarów oraz niejednoznaczności zapisu monitoringu, spowodowało nie dające usunąć się wątpliwości co do winy powoda.

Wszystko to w ocenie Sądu Rejonowego nie dawało jednak podstawy do uwzględnienia żądania pozwu, albowiem strona pozwana w pierwszej kolejności zasadnie podniosła zarzut braku swojej odpowiedzialności z uwagi na zlecenie czynności z zakresu ochrony zewnętrznemu profesjonalnemu podmiotowi, w postaci firmy ochroniarskiej, co zgodnie z treścią art. 429.k.c. zwalnia ją od odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną działaniem w/w firmy. Ponadto Sąd Rejonowy wskazał, że czynności pracowników tejże firmy nie można określić mianem działania bezprawnego, albowiem prowadzili je w ramach przysługujących im kompetencji, a nawet obciążającego ich obowiązku strzeżenia mienia. Podejrzane zachowanie powoda na terenie sklepu, uprawniało do przeprowadzenia kontroli.

Sąd Rejonowy zauważył na koniec, że przepisy dotyczące naruszenia dóbr osobistych nie nakładają obowiązku zasądzenia zadośćuczynienia nawet przy stwierdzeniu ich naruszenia. O przyznaniu świadczenia finansowego decyduje bowiem całokształt okoliczności sprawy, co przy dokonanych ustaleniach faktycznych, zdaniem Sądu Rejonowego, prowadziłoby do oddalenia żądania nawet w przypadku odpowiedzialności strony pozwanej za swoich pracowników, jak również stwierdzeniu bezprawności ich działań.

Apelację od orzeczenia Sądu I instancji wniósł powód. Działając samodzielnie, jak i przez swego profesjonalnego pełnomocnika z urzędu.

W treści pisma sporządzonego przez pełnomocnika zaskarżono wyrok w całości, zarzucając niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia ze względu na pominięcie zgłoszonych dowodów przez powoda, w postaci przesłuchania w charakterze świadka kuratora sądowego P. J. oraz z dokumentów znajdujących się aktach kuratorskich, a także zeznań powoda. Ponadto zarzucono błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że pozwana nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych powoda z tej przyczyny, iż brak jest bezprawności działania. Na koniec podniesiono zarzut naruszenia przepisu art. 24 k.c. przez błędną jego wykładnię prowadzącą do uznania, iż zatrzymanie przez pracowników pozwanej mieściło się w pojęciu działania w ramach obowiązującego porządku prawnego, chociaż zgodnie z orzecznictwem sądowym celowe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, którego nie było, stanowi naruszenie dóbr osobistych.

Powód w swoim piśmie wskazywał, że działania wobec niego były prowadzone, zarówno przez pracownika firmy ochroniarskiej działającej na zlecenie pozwanej, jak i pracowników samej strony pozwanej. Były one podjęte pomimo braku jakichkolwiek podstaw, a w szczególności podejrzanego zachowania skarżącego. Pracownik ochrony wobec policjantów wypowiadał oskarżenia odnośnie kradzieży jakiej miał się dopuścić powód. Ponadto doprowadziły one do uznania, że powód narusza porządek prawny, co w konsekwencji skutkowało odwieszeniem kar orzeczonych w innych sprawach.

W wyniku zaskarżenia apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie żądania pozwu w całości, a także zasądzenie kosztów postępowania na rzecz skarżącego za obie instancje i przyznanie pełnomocnikowi z urzędu nie uiszczonych kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, ewentualnie uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

**Sąd Okręgowy zważył, co następuje :**

**Apelacja okazała się niezasadna.**

W ocenie Sądu Okręgowego apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem podniesione w niej zarzuty okazały się bezzasadne. Odnosząc się na wstępie do zarzutów procesowych zauważyć należy, iż w apelacji powoda nie wskazano czego ma dotyczyć zarzut odnoszący się do braku wyjaśnienia okoliczności sprawy. Apelujący nawet nie naprowadził jakie okoliczności wymagają wyjaśnienia. Samo wskazanie jakie dowody zostały przez Sąd I instancji pominięte pomimo złożonych wniosków, nie jest w ocenie Sądu Okręgowego wystarczające do stwierdzenia uchybienia w tym zakresie. Wnosząc o przeprowadzenie dowodu z akt kuratorskich oraz zeznań w charakterze świadka kuratora sądowego P. J. wskazywał, że fakt posądzenia powoda o kradzież w sklepie (...) spowodował odwieszenie kary orzeczonej wobec niego w innej sprawie. Tymczasem sam powód dołączył do sporządzonej przez siebie apelacji kopię pisma w/w kuratora, z którego wynika, iż odwieszenie kary było spowodowane tym, iż w okresie próby dopuścił się on ciągu czynów za jakie został skazany na karę ograniczenia wolności, ponadto dopuścił się czterech innych wykroczeń (w tym jednego wykroczenia skarbowego), za jakie także został ukarany. Kwestia czynu zarzucanego powodowi w sprawie wynikającej ze zdarzenia w sklepie (...) była kolejną braną oprócz wymienionych pod uwagę przy sporządzaniu przez kuratora wniosku o zarządzenie wykonania kary orzeczonej w sprawie IIK 24/11. W tych okolicznościach brak jest jakichkolwiek podstaw do dokonywania głębszej analizy co do tego, jakie znaczenie dla sporządzenia w/w wniosku miała sprawa II W 106/14. W przypadku pozostałych wymienionych w apelacji dowodów mających wpływ na wyjaśnienie istotnych dla sprawy okoliczności, brak jest również uzasadnienia dla stwierdzenia zaistnienia wskazywanych uchybień już z tej przyczyny, iż nie wskazano bliżej czego mają one dotyczyć. Sąd Rejonowy dysponował aktami związanymi z przeprowadzeniem czynności przez ochronę sklepu, w tym także dowodami z wyjaśnień powoda składanych w postępowaniu o wykroczenie co do przebiegu całego zajścia. Ani powód ani jego pełnomocnik nie kwestionują okoliczności istotnych dla sprawy, co do tego w jaki sposób odbyła się interwencja ochrony, a także z jakich przyczyn została powiadomiona policja i kto przeprowadził czynności związane z ujawnieniem ukrytego pod bluzą towaru.

Skarżący został poproszony o udanie się do biura i przy kasach w obecności osób postronnych w stosunku do niego nie podejmowano żadnych czynności. Również w biurze, kiedy nie chciał rozpiąć bluzy żaden z pracowników nie podejmował wobec niego czynności z użyciem przymusu bezpośredniego, zmierzających do ujawnienia czy ma on tam ukryty jakiś towar. Działania takie zostały przeprowadzone dopiero, przez funkcjonariuszy policji i to po obejrzeniu zapisu monitoringu. Tak więc żadna z osób podejmujących czynności przed policją nie przekroczyła uprawnień związanych z przeszukaniem. Policja została zawiadomiona na żądanie samego apelującego, tak więc trudno uznać fakt podania funkcjonariuszom przyczyn zatrzymania, za naruszenie dóbr osobistych powoda.

Nawet gdyby tak było, to jak trafnie wskazał Sąd I instancji nie każde naruszenie dóbr osobistych musi prowadzić do przyznania zadośćuczynienia. Okoliczności niniejszej sprawy sprawiają, że należy podzielić ten pogląd, iż brak jest podstaw do takiego działania. Wniosek taki należy wyprowadzić przede wszystkim z treści uzasadnienia orzeczenia Sądu Okręgowego uniewinniającego powoda od postawionego zarzutu. Jak w nim wskazano stał się on beneficjentem zasad procesowych nakazujących rozstrzygnięcie wszelkich wątpliwości na korzyść oskarżonego. Oznacza to, iż skoro brak jest dowodów na potwierdzenie dokonania wykroczenia, to nie można uznać winy. Brak skazania nie powoduje jednak automatycznie stwierdzenia celowego powiadomienia przez ochronę sklepu o popełnieniu nieistniejącego wykroczenia, a przez to naruszenia dóbr osobistych. Apelujący sam ujawnił w niniejszej sprawie okoliczności związane ze swoją karalnością załączając do apelacji kopię pisma kuratora sądowego. Treść zawartych w nim informacji powoduje, że nie można uznać go za osobę, która po raz pierwszy miała do czynienia z koniecznością poddania się czynnościom śledczym lub wyjaśniającym, powodującą traumatyczne przeżycia. Zauważyć należy również, że w trakcie zajścia stanowiącego kanwę niniejszej sprawy, powód został potraktowany z zachowaniem jego wszelkich praw.

Sąd Rejonowy rozważył wszelkie okoliczności sprawy, a więc te dotyczące braku odpowiedzialności strony pozwanej, z uwagi na powierzenie profesjonalnemu podmiotowi działań z zakresu ochrony mienia i ludzi na podstawie art.429 k.c., jak również przypadku kiedy pozwana ponosiłaby jednak odpowiedzialność za działania dokonane przez swoich pracowników, a nawet przypadku kiedy działania tychże pracowników byłyby bezprawne. Sąd Okręgowy podziela zarówno ustalenia Sądu I instancji jak również wnioski wyprowadzone z zebranego w sprawie materiału dowodowego,

wobec powyższego brak jest podstaw do uznania, iż miały miejsce naruszenia prawa materialnego podnoszone w apelacji.

Z tych wszystkich przyczyn Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98§ 1 k.p.c., zaś o przyznaniu pełnomocnikowi wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu powodowi w postępowaniu apelacyjnym w oparciu o przepis § 6 rozporządzenia ministra sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r.

(...)